

ster at kunne afvige fra denne Betingelse, gaar jeg ud fra, at naar et Mejeri altsaa ikke har fuldt ud 1,000 Køer, og indgiver Andragende om Tilladelse til at oprette en Forening, kan det faa saadan Tilladelse, og af den Grund er jeg gaaet med til Ændringsforslaget.

Ændringsforslaget under Nr. 21 gaar ud paa at fastslaa en bestemt Rente, nemlig 3 pCt., hvilket jeg anser for at være en Fordel, og for at faa denne Fordel gik vi ind paa, at Bestemmelsen i det oprindelige Forslag om, at Foreningerne kunde af Statskassen faa 10 Øre pr. Kreatur til deres Administrationsomkostninger, maatte bortfalde. Disse 10 Øre pr. Kreatur vilde jo for en Forening med 1,000 Køer svare til 100 Kr., medens det, der kan indvindes ved, at Renten bliver $\frac{1}{4}$ pCt. billigere, vilde for 30,000 Kr., som Staten skulde laane en Forening med 1,000 Køer — 30 Kr. pr. Ko — blive 75 Kr. Altsaa, Forskellen er 25 Kr., og dem kunde man, forekommer det mig, gerne slaa en Streg over.

Hvad Lovforslagets Begrænsning i Henseende til Tid angaar, ere vi gaaede med til at sætte Begrænsningen til 8 Aar af Hensyn til, at det er et Forsøg, her gøres. Det kan jo gerne være, at det Forsøg vil strande. Strander det paa noget, saa er det paa de danske Landmænds Betænkkelighed ved det solidariske Ansvar. Og skulde det vise sig over hele Linien, at man kan ikke faa Foreninger oprettede af den Grund, naa ja, saa er jo det hele mislykket, og saa er det ogsaa godt, at der er en begrænset Tid, saa at det hele Mellemværende mellem Staten og Landmændene kan blive udjævnet. — Af det samme Hensyn har jeg kunnet gaa med til, at Bestemmelsen i § 3 om, at Midlerne skulde laanes, udgaar. Jeg synes, at der var saa meget mere Grund dertil, som det sidste Statsregnskab udviser, at Staten slet ikke har benyttet sin Laaneret. Staten havde Ret til at laane til Jærnbaneanlæg, men har jo slet ikke benyttet den, fordi der har været Midler nok i Statskassen, og jeg gaar ud fra, at der ogsaa er fuldkommen tilstrækkelige Midler i Statskassen til at udrede den Sum, som her er Tale om. — Jeg kan altsaa tilraade mine Meningsfæller at slutte sig til samtlige Ændringsforslag, og jeg vil udtale det Haab, at vi faa denne Lov færdig i denne Session.

Rottbøll: Jeg har kun bedt om Ordet for at udtale en Anbefaling for dette lille Lovforslag, en Anbefaling, der altsaa

kommer fra et Medlem uden for den Kreds, der har siddet i Udvalget. Jeg har lige saa lidt som det ærede Udvalg set med store Forventninger paa dette Lovforslag, jeg var ogsaa i Tvivl om, hvorvidt det vil faa nogen stor Betydning, men min ringe Forventning kom særlig deraf, at jeg mente, at saaledes som Lovforslaget var affattet, ville meget faa af dem ude paa Landet, der virkelig besidde noget eller ere nogenlunde vel situerede, træde ind i disse Foreninger, og det kunde jo ikke hjælpe, at 50 Mennesker, der intet som helst eje, traadte ind i en saadan Forening; saa vilde Foreningen ikke yde bedre Sikkerhed end en enkelt Mand, der intet ejer. Men jeg ser en lille Smule anderledes paa Lovforslaget efter det Arbejde, Udvalget har gjort, idet jeg tror, at der nu er mere Rimelighed for, at de besiddende Klasser ville slutte sig sammen i disse Foreninger, og saa vil Foranstaltningen blive til Gavn for Landbruget. Jeg kan derfor anbefale Ændringsforslagene, da de efter min Formening forbedre Lovforslaget. — Jeg skal kun i Tilslutning til, hvad den ærede Ordfører bemærkede, sige, at Bestemmelsen i § 1, g., at Laanene skulde være tilbagebetalte senest 3 Maaneder efter Slutningen af Foreningens Regnskabsaar, har ogsaa slaaet mig. Det kan vistnok ikke blive staaende, thi saa vil det være udelukket at faa Laan paa 6 eller 9 Maaneder i Slutningen af et Regnskabsaar. — Med disse faa Bemærkninger tillader jeg mig at anbefale Tinget at vedtage de stillede Ændringsforslag.

Landbrugsministeren (Hage): Det har ikke kunnet andet end glæde mig at se den Velvilje, hvormed Lovforslaget er blevet behandlet af Udvalget, og den Enstemmighed, der har resulteret af dettes Forhandlinger. Det synes jo ogsaa efter de Udtalelser, der ere faldne i Dag her i Salen, at alle ere enige her paa alle Punkter, ja Enigheden her gaar endog saa vidt, at man udtaler, at man er enig med det andet Ting i ikke at tillægge Lovforslaget nogen Betydning. Hvorvidt det vil faa Betydning, kan man ikke dømme om i Øjeblikket. Jeg ser fuldt ud, at det ikke hører til de Lovforslag, der gribe dybt ind i Befolkningens Interesser eller sætte dybe Spor i Befolkningens Liv, men paa den anden Side tror jeg, at man kan sige, at dette Lovforslag over for de enkelte, som det kan hjælpe, vil være af ret indgribende Betydning. Den Haandsrækning, det giver de enkelte, som ville benytte sig deraf,